

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა N 000051

კოდი M D 1

' " 16 " " 08 " 2010წ.

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი შ.პ.ს „დიდოსტატი“

2. საქმიანობის მიზანი ცემენტის წარმოება

3. განსახორციელებელი საქმიანობის ადგილმდებარეობა ქ. რუსთავი მუნიციპალიტეტის ტ. N 6

4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია შ.პ.ს. „წარმოების ეკოლოგია“

5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში

6. ნებართვის გაცემის საფუძველი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N 53; 13.08.2010წ

7. ნებართვის პირობები ნებართვა მოქმედებს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული წარმოების შესრულების შემთხვევაში

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გაცემულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ეკოლოგიის სამსახურის წარმომადგენელი (გვინა, სახელი, თანამდებობა)

ლიფენიჭიჭისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭახნაძე

საქართველოს ბარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA
ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახური
SERVICE OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, თბილისი, 0114, ბ. ბულუაშვილის ქ. 66, ტელ.: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 53

“ 13 ” 08 2010 წ.

I. სამართო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – „ცემენტის წარმოება“;
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს. „დიდოსტატი“, ქ. რუსთავი, მშვიდობის ქ. №6;
3. განხორციელების ადგილი – ქ. რუსთავი, მშვიდობის ქ. №6;
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 02.08.2010წ;
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შ.პ.ს. „წარმოების ეკოლოგია“;

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

შ.პ.ს. „დიდოსტატი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „ცემენტის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიშის თანახმად საწარმო, მდებარეობს ქ. რუსთავში, სამრეწველო ზონაში, მშვიდობის ქ. №6. საქმიანობისთვის გამოყოფილი მიწის ნაკვეთის ფართობი შეადგენს 8105 მ²-ს. ძირითადი საწარმო პროცესი მიმდინარეობს ოთხივე მხრიდან და ზემოდან დახურულ შენობაში. უახლოესი საცხოვრებელი უბანი დაშორებულია 470 მეტრით.

წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშში ზოგადად განხილულია გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა, საწარმოო ობიექტის განთავსებისა და მიმდებარე ტერიტორიის - რეგიონის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი, რომელიც მოიცავს ფიზიკურ-გეოგრაფიული და გეოლოგიური მდგომარეობის აღწერას, კლიმატურ-მეტეოროლოგიურ პირობებისა და ჰიდროლოგიური ქსელის, ასევე ფლორისა და ფაუნის დახასიათებას. ეკოლოგიური მდგომარეობის ანალიზში, განხილულია ატმოსფერული ჰაერის, ნიადაგისა და წყლის ობიექტების დაბინძურების საკითხები, შეფასებულია არსებული რადიაციული ფონი. გარემოზე ფიზიკური ზემოქმედების ფაქტორებიდან განხილულია ხმაური, ვიბრაცია და ელექტრომაგნიტური გამოსხივება.

საწარმო გეგმავს ორი ტიპის წიდაპორტლანდცემენტის (60 000 ტ/წ) - მარკა “400” და მარკა “300”- წარმოებას, რისთვისაც იყენებს რუსული წარმოების ორკამერიან ბურთულებიან წისქვილს (MC 2.0x10.5), რომლის მაქსიმალური წარმადობაა 10.0 ტ/სთ-ში. ბარაბანის სამუშაო მოცულობა ტოლია 13.5 მ³-ის, დიამეტრი 1.6 მ, სიგრძე 6.7 მ, ბარაბანის ბრუნვის სიხშირე ტოლია 29 ბრუნი/წუთში.

პორტლანდცემენტი სამშენებლო დანიშნულების წვრილმარცლოვანი ფხვნილია, რომელიც მიიღება რიგითი კლინკერის (48000 ტ/წ), მინერალური დანამატების (9000 ტ/წ) და თაბაშირის (3200 ტ/წ) ერთდროული დაფქვით. ცემენტი გამოიყენება სხვადასხვა ტიპის ბეტონების, ანაკრები და მონოლითური კონსტრუქციების და შენობა-ნაგებობების სხვადასხვა დანიშნულების ნაწარმის დასამზადებლად.

თვითონ პორტლანდცემენტის კლინკერი არის ცემენტის წარმოების ნახევარფაბრიკატი პროდუქტი, რომელიც მიიღება სათანადო რაოდენობის კარბონატ და თიხამიწაშემცველი ერთი, ან რამოდენიმე ნედლეულის ნარევის გამოწვივით შეცხოვამდე არაუმეტეს 1450 °C-ზე. შ.პ.ს. „დიდოსტატი“ კლინკერს არ აწარმოებს.

საქართველოში ცემენტის საწარმოებში დანამატად ძირითადად გამოიყენება ან ბრძმედის გრანულირებული, ან ბრძმედის ნაყარ-მაგნიტური სეპარაციით აქტივირებული წილები, ასევე ბაზალტი, ტუფი, ან ბეტონის შემავსებელი ღორღი. ბრძმედის გრანულირებული წარმოდგენს მეტალურგიული წარმოებაში თუჯის ღნობის პროცესის თანმდევ ნარჩენ პროდუქტს, რომელიც შეიცავს კლინკერში

არსებული მინერალების მსგავს და მონათესავე მინერალებს. საქართველოში წიდა არის რუსთავსა და ზესტაფონში.

წიდაპორტლანდცემენტის სხვადასხვა მარკა (300 და 400) დამოკიდებულია დასაფუძვლი კაზმის კომპონენტების განხვავებულ პროცენტულ შემადგენლობაზე.

კლინკერის საწყობში დადგენილი რეცეპტის შესაბამისად არეული და მომზადებული კაზმი ავტომატიზირებული გადამამუშავებელი მიმღებ ბუნკერში, საიდანაც ლენტური ტრანსპორტიორით გადადის ბურთულეებში წისქვილში დასაფუძვლად. ბურთულეებიან წისქვილიდან მიღებული მზა პროდუქცია - ცემენტი პნევმოტრანსპორტიორის საშუალებით გადადის სილოსებში (9 ცალი), რომელთა ჯამური მოცულობა 585 ტონაა. სილოსებიდან ცემენტი მომხმარებელს მიეწოდება ცემენტმზიდით ან 50 კგ-იან ტომრებში დაფასოებული.

ცემენტის წყალმთხოვნილება, შეკვრის ვადები, სიმტკიცე (აქტიურობა) დამოკიდებულია შემადგენელი კლინკერის მინერალოგიურ შემადგენლობაზე, დანამატების აქტიურობასა და მასურ შემცველობაზე, ასევე დაფუძვის სიწმინდეზე.

საწარმო ყოველდღიურად აწარმოებს ლაბორატორიულ კონტროლს ცემენტის ხარისხზე, რომელიც გაიცემა მომხმარებელზე ცემენტის რეალიზაციისას.

საწარმოს ტერიტორიაზე ასევე განთავსებულია საკვლე ბლოკების დამზადების უბანი. ბეტონის დანადგარი უზრუნველფობს საათში 1.4 მ³ (1.4X1.8=2.52 ტ/სთ) ბეტონის მიღებას. საწარმო გეგმავს წელიწადში 2912 მ³ სასაქონლო ბეტონის წარმოებას და შესაბამისად მისგან 208000 ცალი საამშენებლო ბლოკების წარმოებას (დღეში 800 ცალი).

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის თანახმად ასპირაციისა და ცემენტის დანაკარგის აცილების მიზნით ცემენტის წისქვილზე დამონტაჟებულია ორსაფეხურიანი გამწმენდი სისტემა. წისქვილზე პირველ საფეხურზე დამონტაჟებულია ციკლონი (CIIH-40, წარმადობა 8000 მ³/სთ, მტვერდაჭერა 80 %) და სახელოებიანი ფილტრი 72 ცალი სახელურით, სახელოების სიმაღლე 2.25 მ, დიამეტრი 0.3 მ, მტვერდაჭერა მინიმუმ 99.9 %), საიდანაც ცემენტის ძირითადი ნაწილი ბრუნდება პროდუქციის სახით, მცირე ნაწილი კი ვენტილაციითა და მტვერგამწოვი მილის საშუალებით გამოიტყორცნება ატმოსფეროში. CIIH-40 ტიპის ციკლონი განკუთვნილია აირებისა და ასპირაციული ჰაერის წვრილი და საშუალო დისპერსიული მტერის ეფექტური გაწმენდისათვის, რომელშიც გაწმენდის მაღალი ხარისხი მიიღწევა ციკლონის კორპუსში აირის ბრუნვითი მოძრაობის ინტენსივობის გაზრდით და ერთდროულად აირის რადიალური დენის სიჩქარის შემცირებით. ციკლონი თითქმის არ ხდება მტერის გაჭედვა და აბრაზიული ცვეთა.

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით გარემოს უმთავრესი დაბინძურების წყაროებია ნელეულის მიღება-დასაწყობება, ნელეულის (ცემენტის) შესანახი საწყობი, კაზმის ჩაყრა ბუნკერებში, ლენტური ტრანსპორტიორი, ბურთულეებიანი წისქვილი, ტრანსპორტირება სილოსებში, პროდუქციის ცემენტმზიდებში გადატვირთვის პროცესი, ცემენტის დაფასოება 50 კგ-იან ტომრებში, ინერტული მასალების მიღებისას, ინერტული მასალების შენახვისას, ინერტული მასალების ბუნკერებში ჩატვირთვისას, ინერტული მასალების ლენტური ტრანსპორტიორით ტრანსპორტირება ბეტონმზიდებში, ინერტული მასალების ბეტონმზიდებში ჩატვირთვა-მორევისას. საწარმოდან

გაფრქვეული ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული და ცემენტის მტვერი.

საწარმოს მიერ ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ გამოფრქვევათა ნორმების პროექტი და ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონალური წყაროების და მათ მიერ გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შესაბამის საშსახურებთან.

საწარმოდან მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის შედეგად დადგინდა, რომ საწარმოს მუშაობის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მტვერის კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ მის დასაშვებ მნიშვნელობას საწარმოდან დაშორებულ უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებაში (470 მ), ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობრივი მაჩვენებლები მიიჩნევა ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევების მაჩვენებლად.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად დაგეგმილი საქმიანობის უზრუნველყოფა სანედლეულ რესურსებით, ელექტროენერგიით, წყალსადენით, კავშირგაბმულობის საშუალებით – ხორციელდება არსებული სამომხმარებლო ქსელებიდან, საპროექტო დოკუმენტაციით განსაზღვრული სქემის გათვალისწინებით.

საწარმოს სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის წყლით მომარაგება (2068 მ³/წელი) ხორციელდება ქ. რუსთავის წყალმომარაგების სისტემიდან, ხოლო საწარმოო სამეურნეო-ფეკალური წყლები ჩაედინება ქ. რუსთავის საკანალიზაციო სისტემაში შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

წარმოდგენილი გზშ-ს ანგარიშის თანახმად საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად წარმოქმნილი, მავნე ნივთიერებების ემისიების გავლენას საწარმოს განლაგების ზონის ნიადაგურ საფარზე პრაქტიკულად ადგილი არ აქვს, ასევე ადგილობრივ ფაუნასა და ფლორაზე რაიმე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ანთროპოგენური ზეგავლენა მოსალოდნელი არ არის.

წარმოდგენილ ანგარიშში მოცემულია ნარჩენების მართვის კონკრეტული ღონისძიებანი, განხილულია საქმიანობის შედეგად შესაძლებელი ავარიული სიტუაციების აღბათობა და მათი მოსალოდნელი შედეგების თავიდან აცილების ღონისძიებები, ხანძარსა და სხვა საფრთხეების აღფრთოვანება, შეფასებულია საქმიანობის ეკოლოგიური, სოციალური და ეკონომიკური შედეგები. ასევე განსაზღვრულია გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ზეგავლენის შემცირებისა და თავიდან აცილების ღონისძიებები და გარემოსდაცვითი მონიტორინგის ორგანიზების საკითხები. ასევე განხილულია საწარმოს საქმიანობით გამოწვეული ნარჩენი (კუმულატიური) ზეგავლენის კონტროლისა და მონიტორინგის მეთოდები. საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში განსაზღვრულია გარემოს წინანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის გზები და საშუალებები.

საწარმოს მუშა-მოსამსახურეები აღჭურვილიან სპეც. ტანსაცმელითა და საჭიროების შემთხვევაში მტკრისა და ხმაურის ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში საექსპერტო კომისიის წევრების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის მესამე თავს.

III. პირობები

1. საწარმოს ხელმძღვანელობამ საწარმოო ობიექტის ექსპლუატაციისას აწარმოოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგი (თვითმონიტორინგი);
2. საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს:
 - „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
 - სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნის შემთხვევაში, უზრუნველყოს მათი უსაფრთხო განთავსება, გატანა და შესაბამისი გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე ორგანიზაციაზე გადაცემა;
3. შესრულდეს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით განსაზღვრული სავალდებულო მოთხოვნები, რეკომენდაციები და ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

IV. დასკვნა

შ.პ.ს. „დიდოსტატი“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „ცემენტის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“-ს მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი:
ნიკოლოზ ჭახნაკია
(სახელმძღვანელი)

